

Udskriftsdato: 15. december 2025

2009/1 BSF 98 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om klimabehandling til psoriasisgigtpatienter

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning om klimabehandling til psoriasisgigtpatienter

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af folketingsåret 2009-10 at tage initiativ til, at der iværksættes en videnskabelig undersøgelse af klimabehandlingens virkning på psoriasis og psoriasisgigt.

Psoriasisgigtpatienter skal have frit valg til at vælge mellem medicinsk behandling og klimabehandling, indtil der foreligger en egentlig videnskabelig dokumentation for klimabehandlingens effekt. Patienterne skal kunne modtage klimabehandlingen gratis i udlandet og i Danmark på lige fod med andre behandlingsformer i det danske sundhedssystem. Klimabehandling skal dermed sidestilles med andre former for behandling som biologisk medicin og lign., indtil der foreligger en egentlig videnskabelig undersøgelse og denne er evalueret. Eksisterende behandlingstilbud i Danmark skal bevares og styrkes for at kunne fremme borgernes frie valg mellem behandlingsformerne. Her kan man med fordel bruge erfaringerne fra det allerede etablerede center på Læsø.

Den videre forskning i behandlingsmuligheder for psoriasis- og psoriasisgigtpatienter skal sikres.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

150.000 danskere lider af psoriasis (<http://www.psoriasis.dk/psoriasis>). For hver tredje psoriasispatient rammer sygdommen på et tidspunkt leddene og giver dem den såkaldte psoriasisgigt. Gigten er arveligt betinget og fremkaldes, når immunforsvaret er svækket. Udbruddet kan både være psykisk og fysisk betinget, og kan ramme alle led, hvilket fører til store smerter og nedsat bevægelighed (<http://www.rn.dk/Regionen/politik/Forretningsudvalget/referater/1465IR11>).

Region Nordjylland står for den nationale organisering af psoriasisbehandlingen. I foråret 2009 vedtog Regionsrådet, at man ikke længere ville visitere patienter med psoriasisgigt til klimabehandling. Den beslutning blev taget med udgangspunkt i en mini-Medicinsk Teknologivurdering (mini-MTV) af effekten af klimabehandling af patienter med psoriasisgigt (http://www.psoriasis.dk/psoriasisgigt/systemisk_behandling). Denne vurdering baserer sig på udtalelser fra læger fra forskellige regioner. Det pointeres, at der er utilstrækkelig videnskabelig dokumentation for klimabehandlingens virkning på psoriasisgigt-patienter. Dette er dog ikke nødvendigvis ensbetydende med, at klimabehandling ikke har nogen virkning. Der er derfor brug for en tilbundsående undersøgelse.

Flere af lægerne henviser i mini-MTV'en til, at patienterne oplevede lindringer og positive effekter ved klimabehandlingen. Læge Kristina Lings har udarbejdet rapporten »Klimabehandling til psoriasis« i 2008 og står for en af ekspertvurderingerne. Hun skriver i denne sammenhæng: »mange patienter angiver, at behandlingen også har effekt på gigtsymptomer« (<http://ficsfiler.rn.dk/1977616.PDF>). Dette er dog ikke nogen videnskabelig dokumentation. Mange andre regioner har ligesom Region Nordjylland stoppet henvisningerne til klimabehandling, på trods af de mange indicier på at klimabehandling har en gavnlig effekt.

Forslagsstillerne vil ikke underkende den lægefaglige vurdering, men anerkende patienternes oplevelser på egen krop. Når det kommer til psoriasis i både hud og led, er der mange blanke områder på landkortet. Den bedring, som mange patienter oplever, vil derfor naturligt være svær at dokumentere ud fra andet end deres udsagn. Selvfølgelig skal regionerne ikke tilbyde behandling uden effekt, men det er umiddelbart heller ikke tilfældet i forhold til klimabehandlingen af psoriasisgigt-patienter. Det er gældende for både hudsygdommen og gigten, at formålet med en behandling ikke er at kurere patienterne, men at forbedre livskvaliteten og lindre smerterne. Det er denne effekt, nogle psoriasisgigt-patienter oplever, og derfor bør de fortsat kunne modtage klimabehandling, indtil en undersøgelse er foretaget. Patienternes erfaring med klimabehandling skal ikke negligeres.

Undersøgelser er nødvendige

Klimabehandling har været tilgængelig siden 1970'erne, og mange patienter med psoriasisgigt har oplevet forbedringer ved klimabehandling. Der bør derfor iværksættes en videnskabelig undersøgelse af effekten af klimabehandling. Målet bør ikke være at undersøge, om klimabehandling kan fjerne sygdommen, da dette ikke er formålet. Derimod må fokus lægges på lindring af smerter, styrker og svagheder i forhold til anden behandling, effekten på patienternes generelle livskvalitet samt den byrde, behandlingen kan løfte fra hverdagen.

Klimabehandling har selvfølgelig ikke den samme effekt på alle patienter, men bør på samme måde som med al anden behandling undersøges til bunds, når det kan være et givtigt tilbud til mange patienter. Medicinalindustrien bruger store summer på at dokumentere effekten af deres produkter. Samtidig er det langt sværere ved en behandlingstype, som ikke på samme måde kan sælges og patenteres, at fremskaffe penge til at belyse alle forhold ved behandlingen. Der er nyligt godkendt biologisk medicin til behandling af psoriasisgigt-patienter. Men patienterne fortjener at kunne foretage et frit valg, da det for

mange kan være fordelagtigt at have flere muligheder. Det kan skyldes sociale forhold, bivirkninger ved en behandlingstype etc.

Alternativ til anden behandling

Det er ikke alle psoriasisgigtpatienter, der tåler medicin lige godt. For nogle er medicinen ikke et reelt alternativ til klimabehandling. Systemisk behandling, som foregår enten ved tablet- eller injektionskur, kan have alvorlige bivirkninger. Hver tredje patient må skifte fra en sådan kur, enten fordi den ikke virker eller fordi bivirkningerne er for slemme (http://www.psoriasis.dk/psoriasisgigt/systemisk_behandling). Ligeledes kan gigtmedicin give alvorlige bivirkninger som blødninger i tarm og mave. Hver tredje psoriasisgigtpatient kan ligeledes ikke tåle denne behandling (<http://www.psoriasis.dk/psoriasisgigt/smer-telindring>). Det er specielt for sådanne patienters skyld, at der må igangsættes en dybdegående undersøgelse af, hvorfor nogle patienter oplever en forbedring efter at have opholdt sig i et andet klima. Men generelt skal der være mulighed for at få den behandling, der hjælper bedst muligt på ens sygdom. Der skal derfor være et frit valg mellem alle behandlinger, hvor der kan dokumenteres en positiv effekt.

Klimabehandling har eksisteret som behandlingsform uden nævneværdige bivirkninger, og patienter har igennem en lang årrække givet positiv respons på effekterne. Undersøgelsen, der lægges op til i dette forslag, bør derfor ligeledes sætte bivirkningerne af medicin (indre blødninger, fysisk ubehag etc.) op imod de eventuelle ulemper ved klimabehandling (solskader på huden etc). For at sikre grundlaget for, at de kan modtage en alsidig og korrekt behandling, bør patienter med psoriasis i huden også få kortlagt effekterne af behandlingen, da mange psoriasispatienter også oplever klare forbedringer af klimabehandling. At foretage undersøgelser af klimabehandlingens virkninger for både gigt- og hudlidelser kan tænkes givtigt, da mange patienter er ramt af begge lidelser. Desuden vil dokumentation for klimabehandlingens effekter sikre et fremtidigt frit valg for hudpatienterne, da det vil sikre dem mod, at kommercielle produkter overtager markedet.

Det fremgår af ministeren for sundhed og forebyggelses svar på spørgsmål SUU alm. del – spm. 415 (folketingsåret 2008-09), idet man refererede en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, at: »... klinisk erfaring viser, at en del patienter med psoriasisgigt har gavnlige effekt af klimaopholdet«. Det anerkendes altså af ministeren og Sundhedsstyrelsen, at der er positive virkninger af klimabehandlingen for psoriasisgigtpatienter. Det er derfor klart, at der fortsat bør tilbydes klimabehandling, indtil undersøgelsens resultater foreligger. I et senere svar fra ministeren henvises desuden til, at: »Klimabehandling kan være et vigtigt behandlingstilbud for patienter med svær psoriasis, herunder patienter med svær psoriasis og ledsymptomer, som ikke tåler medicinsk og biologisk behandling, eller hvor medicinsk og biologisk behandling af anden årsag ikke er egnet«. Dette er ligeledes en vurdering fra Sundhedsstyrelsen, som underbygger begrundelsen for et frit valg mellem klimabehandling og andre behandlingsformer mod psoriasis.

Økonomi

Klimabehandling er ikke umiddelbart dyrere end anden behandling. Kristina Lings rapport »Klimabehandling til psoriasis« refereres til prissammenligninger af klimabehandling og andre behandlingsformer til psoriasis. Hun konkluderer, at klimabehandling er et konkurrencedygtigt alternativ, til specielt behandlingen af svær psoriasis, f.eks. når indlæggelse er påkrævet. Det er selvfølgelig relevant at understrege, at Kristina Lings undersøgelse ikke er målrettet psoriasisgigt, men psoriasis i huden. Hun påpeger dog i samme rapport, at der kun er foretaget enkelte undersøgelser af økonomien i klimabehandling. Dette bør også medtages i en videre undersøgelse, da omkostningerne ved forskellige behandlingsmetoder bør ligge klart, når de tilbydes af det offentlige.

Skriftlig fremsættelse

Karl H. Bornhøft (SF)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om klimabehandling til psoriasisgigtpatienter.

(Beslutningsforslag nr. B 98).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.